

Karmen Joller
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 10.07.2025 nr 1.2-2/64-1

Meie 30.07.2025 nr 4.2-8/251149

Arvamuse avaldamine sotsiaalministri määruse "Vähi sõeluuringute registri põhimäärus" eelnõule

Austatud Karmen Joller

Täname, et esitasite meile arvamuse avaldamiseks sotsiaalministri määruse "Vähi sõeluuringute registri põhimäärus" eelnõu. Esitame sellele järgmised märkused:

1. Määruse eelnõu struktuurist puudub esimene peatükk ja selle pealkiri.
2. Eelnõu § 4 lõike 1 kohaselt tagatakse registri andmete kaitse käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse parameetrite hindamise kaudu vastavalt riigi infosüsteemide turvameetmete süsteemi nõuetele. Juhime tähelepanu, et avaliku teabe seaduse (edaspidi AvTS) § 43⁹ lõike 1 punktis 4 sätestatud infosüsteemide turvameetmete süsteem riigi infosüsteemi kindlustava süsteemina kehtis kuni 1. jaanuarini 2023. Turvameetmete erinõuded andmekogudele on sätestatud Vabariigi Valitsuse 9.12.2022 määruse nr 121 „Võrgu- ja infosüsteemide küberturvalisuse nõuded“ teise jao esimeses jaotises.
3. Eelnõu 3. peatükis on loetletud andmeandjaid. AvTS § 43⁵ lõike 2 kohaselt on andmeandjaks "riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused või muud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud isikud". See tähendab, et andmeandjateks pole andmekogud. Praktikas aga enamasti "riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused või muud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud isikud" ei esita ise andmekogusse andmeid, vaid on loodud andmevahetus andmekogude vahel. Seepärast teeme ettepaneku andmeandjate asemel sätestada põhimääruses andmevahetus (teiste) andmekogudega.
4. Eelnõu § 7 lõike 7 kohaselt on registri vastutaval töötlejal õigus kutse edastamiseks kasutada mh teabevärvavat. Õigusselguse huvides palume kaaluda eelnõu täiendamist selliselt, et oleks arusaadav, et Tervise Arengu Instituut võib kutse edastamiseks kasutada mh Vabariigi Valitsuse 3.10.2013 määruse nr 145 „Eesti teabevärava eesti.ee haldamise, teabe kättesaadavaks tegemise, arendamise ning kasutamise nõuded ja kord“ §-s 20¹ sätestatud ametlikku e-posti infosüsteemi, mida eelduslikult eelnõus silmas peetakse.
5. Eelnõu § 13 järgi toimub andmevahetus teiste andmekogudega riigi infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu või muul kokkulepitud elektroonset teabevahetust võimaldaval viisil. Juhime tähelepanu, et AvTS § 43⁹ lõike 5 kohaselt toimub andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel läbi riigi infosüsteemi andmevahetuskähi. Seega andmevahetus „muul kokkulepitud elektroonset teabevahetust võimaldaval viisil“ pole lubatud.
6. Teeme ettepaneku eelnõu §-i 15 sõnastada selgemalt, näiteks järgmiselt: „Vastutav töötleja

ja volitatud töötaja tagavad infotehnoloogiliste vahenditega logid registris kande vaatamise, lisamise, muutmise ja kustutamise kohta, võimaldades tuvastada töötlemistoimingu teinud isiku ja töötlemise aja.“

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joonas Heiter
peadirektor

Eero Vegmann
6630282 eero.vegmann@ria.ee

Mehis Lõhmus
Mehis.Lohmus@ria.ee